

Vastgoed

Perfect-Extra

Inclusief milieuschadedekking

Polisvoorwaarden VPE-2012

Wegwijzer

	zie artikel
* Begripsomschrijvingen	1
* Omschrijving van de dekking	2 t/m 7
* Uitsluitingen	8
* Verplichtingen van verzekerde bij schade	9
* Vaststelling schade	10/11
* Glasschade	12
* Onderverzekering	13
* Uitkering/betaling	14/15
* Betaling en terugbetaling van premie	19/20
* Herziening van tarieven en/of voorwaarden	21 t/m 23
* Wijziging van het risico	24 t/m 26
* Begin en einde van de verzekering	27/28
* Bekendheid	29
* Nadere omschrijvingen	30 t/m 37
* Bijzondere bepalingen Terrorismedekking	38

Milieuschadedekking

vanaf pagina 11

Algemene polisvoorwaarden

Hoofdstuk 1: Begripsomschrijvingen

Artikel 1 Begrippen

1.1 Maatschappij

Zicht risico- en verzekeringsadviseurs B.V. als gevolmachtigde van Nationale-Nederlanden Schadeverzekering Maatschappij N.V.

1.2 Verzekeringnemer

Degene met wie de verzekering is aangegaan en die als zodanig op het polisblad is vermeld.

1.3 Verzekerde

De verzekerden zijn:

- verzekeringnemer;
- elke persoon met wie verzekeringnemer in duurzaam gezinsverband samenwoont;
- elke andere persoon, voor zover dit uit het polisblad blijkt;
- elke andere persoon die een financieel belang heeft bij het in de polis omschreven bedrijf, beroep of de activiteit, zoals door aandeelhouderschap, mede-eigendom of investering (niet financieringsinstellingen of leveranciers).

1.4 Gebouw

Een als zodanig omschreven onroerende zaak met inbegrip van:

- al hetgeen volgens verkeersopvatting daarvan deel uitmaakt;
- alle bijbehorende bouwsels die naar hun aard en inrichting bestemd zijn om duurzaam ter plaatse te blijven, voor zover niet voor afzonderlijke sommen verzekerd.

Funderingen, zonweringen, antennes en lichtreclames worden niet tot het gebouw gerekend, tenzij deze uitdrukkelijk zijn meeverzekerd.

1.5 Bereddingskosten

Kosten die verzekerde heeft gemaakt bij of na een gedekte gebeurtenis om schade aan de verzekerde zaken door die gebeurtenis te voorkomen of te verminderen.

1.6 Noodvoorziening

De redelijkerwijs noodzakelijke voorlopige voorziening bij of na een gedekte gebeurtenis aangebracht ten behoeve van de verzekerde zaken in afwachting van definitief herstel van de door die gebeurtenis ontstane schade aan de verzekerde zaken.

1.7 Opruimingskosten

Uitsluitend de niet reeds in de schadetaxatie begrepen kosten van wegruimen en/of afbraak van bovengronds aanwezige verzekerde zaken op de locatie van verzekerde en op de directe belendingen van die locatie voor zover

deze wegruiming en/of afbraak het noodzakelijke gevolg is van een door de polis gedekte schade.

1.8 Herbouwwaarde

De kosten van herbouw op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming.

1.9 Verkoopwaarde

De prijs van het gebouw bij verkoop exclusief de prijs voor de grond.

Hoofdstuk 2: Omschrijving van de dekking

Artikel 2 Omvang van de dekking

Deze verzekering dekt materiele schade aan de in de polis omschreven zaken door een onder artikel 3 vermelde gedekte gebeurtenis.

Artikel 3 Gedekte gebeurtenissen

3.1 Brand

Brand, zoals vermeld in de 'Nadere omschrijvingen'.

3.2 Brandblussing

3.3 Blikseminslag

Blikseminslag, zoals vermeld in de 'Nadere Omschrijvingen'.

3.4 Ontploffing

Ontploffing, zoals vermeld in de 'Nadere omschrijvingen'.

3.5 Luchtverkeer

Luchtverkeer, zoals vermeld in de 'Nadere omschrijvingen'.

3.6 Storm

Hieronder te verstaan de windkracht bij een windsnelheid van ten minste veertien meter per seconde.

Onder deze dekking valt ook schade door neerslag als gevolg van stormschade aan het gebouw.

3.7 Neerslag

Neerslag (waaronder te verstaan regen, sneeuw, hagel of smeltwater) en/of rioolwater

- onvoorzien het gebouw binnengedrongen en/of
- onvoorzien gestroomd uit binnenshuis aanwezige afvoerpijpen.

Onder deze dekking vallen niet:

- schade door neerslag binnengedrongen via openstaande ramen;
- schade door grondwater;
- reparatiekosten van dakgoten en afvoerpijpen;
- reparatiekosten van daken en balkons en dergelijke (voor zover nodig om de oorzaak van de schade op te heffen).

3.8 Water/stoom

Water of stoom, onvoorzien gestroomd uit een waterleiding-, centrale verwarming-, airconditioning- of sprinklerinstallatie of uit op deze installaties aangesloten leidingen en/of toestellen, alsmede water overgelopen uit deze installaties en/of toestellen.

Onder deze dekking vallen ook de kosten van opsporing en herstel van een defect aan een leiding van deze installaties en/of toestellen en het daarmee verband houdende breken herstelwerk aan het gebouw, indien als gevolg van dat defect water of stoom onvoorzien is uitgestroomd en daarbij schade heeft veroorzaakt aan de verzekerde zaken.

3.9 Vorst

Springen door vorst van een waterleiding-, centrale verwarming-, airconditioning- of sprinklerinstallatie of daarop aangesloten leidingen en/of toestellen.

3.10 Aquarium

Water, onvoorzien gestroomd uit een aquarium.

3.11 Waterbed

Water, onvoorzien gestroomd uit een waterbed.

3.12 Olie

Olie, onvoorzien gestroomd uit een op een schoorsteen aangesloten verwarminginstallatie met bijbehorende leidingen en tanks.

3.13 Rook/roet

Rook of roet, plotseling uitgestoten door een op een schoorsteen van het gebouw aangesloten verwarminginstallatie.

3.14 Diefstal

Diefstal of poging daartoe.

3.15 Vandalisme

Vandalisme, gepleegd door iemand die wederrechtelijk het gebouw is binnengedrongen.

3.16 Aanrijding/aanvaring

3.17 Afgevallen/uitgestroomde lading

Afgevallen of uitgestroomde lading van voer- of vaartuigen na aanrijding of aanvaring.

3.18 Kranen/heistellingen

Omvallen van kranen of heistellingen.

3.19 Rellen/relletjes/opstootjes

Hieronder te verstaan incidentele geweldmanifestaties.

3.20 Overspanning/inductie

Deze verzekering dekt tevens schade aan het verzekerde gebouw door overspanning of inductie, beide als gevolg van bliksem.

3.21 Parkeerinstallaties, -automaten, camera's

Deze verzekering dekt tevens schade aan of verlies van parkeerinstallaties, -automaten, camera's etc., die zich bevinden nabij de gebouwen op de adressen, die op het polisblad zijn genoemd, door een verzekerd gevaar/ gebeurtenis, met uitzondering van vandalisme.

3.22 Antennes

Deze verzekering dekt mede alle in de polis genoemde risico's aan antennes.

Het in artikel 3 vermelde geldt ook als de gedekte gebeurtenissen het gevolg zijn van eigen gebrek van de verzekerde zaken.

Artikel 4 Glasdekking

Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien hiernaar wordt verwezen op het polisblad.

Glas dat dient tot lichtdoorlating, aanwezig in ramen en deuren van het gebouw is ook gedekt tegen schade door breuk, veroorzaakt door een andere gebeurtenis dan genoemd onder artikel 3.

Onder glas wordt in dit verband ook lichtdoorlatende kunststof verstaan.

Artikel 5 Dekking boven de verzekerde som

Zonder maximum:

5.1 bereddingskosten;

5.2 expertisekosten voor vaststelling van schade en kosten.

Tot ten hoogste 10% van de verzekerde som voor elk onderdeel 5.3 t/m 5.8 afzonderlijk:

5.3 kosten van tuinaanleg en beplanting behorende bij het gebouw tegen alle gedekte gebeurtenissen, met uitzondering van storm, neerslag, diefstal of poging daartoe en vandalisme;

5.4 kosten van groene terreinafscheidingen tegen de gebeurtenissen brand/storm

5.5 opruimingskosten;

5.6 kosten van noodvoorzieningen;

5.7 extra kosten voor herstel van het gebouw, die verzekerde als gevolg van een onder artikel 3 gedekte gebeurtenis op last van de overheid maakt;

5.8 huurderoving op basis van de huurwaarde van het gebouw als gevolg van het geheel of gedeeltelijk onbruikbaar zijn ervan door een onder artikel 3 gedekte gebeurtenis. Deze dekking geldt ook als verzekerde het gebouw zelf bewoont. Indien verzekerde niet tot herbouw of herstel overgaat, vindt vergoeding plaats over een periode van ten hoogste tien weken.

Artikel 6 Indexering

Het volgende is van toepassing, tenzij uit het polisblad blijkt dat de indexclausule niet van kracht is:

a. jaarlijks worden per de premieervaldag de verzekerde som(men) en in evenredigheid daarmee de premie verhoogd of verlaagd overeenkomstig het laatste door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende indexcijfer voor bouwkosten;

b. bij schade zal de in artikel 10 bedoelde expert, behalve de daar vermelde taxaties, ook een raming geven van het percentage waarmee de bouwkosten eventueel zijn gestegen vanaf de datum dat de laatste verzekerde som geldt, maar niet langer dan vanaf de datum, dat de indexclausule van kracht is; voor regeling van de schade wordt de dan geldende verzekerde som bepaald door de laatste verzekerde som te verhogen met het hiervoor bedoelde percentage, echter met een maximum van 25%.

Artikel 7 Aanbouw/verbouw

Tijdens aan-/verbouw van het gebouw zijn meeverzekerd:

– keten, loodsen, steigers, bouwmaterialen en gereedschappen;

– kleding van hen, die bij de aan-/verbouw zijn betrokken;

alles zowel in het gebouw als op het terrein daarvan, tegen schade door brand, brandblussing, blikseminslag, ontploffing, luchtverkeer en storm, zoals vermeld onder artikel 3, echter tot ten hoogste het bedrag waarmee de verzekerde som de waarde van het gebouw onmiddellijk voor de gedekte gebeurtenis te boven gaat.

Artikel 8 Uitsluitingen

De verzekering biedt geen dekking voor schade:

- a.** door atoomkernreacties, molest, aardbeving, vulkanische uitbarsting en overstroming, zoals vermeld in de 'Nadere omschrijvingen'; schade door brand en ontploffing als gevolg van overstroming is echter wel gedekt;
- b.** door diefstal of poging daartoe, vandalisme en rellen, relletjes of opstootjes, zolang het gebouw geheel of gedeeltelijk is gekraakt of het gebouw geheel of grotendeels leegstaat dan wel, voor een aaneengesloten periode die (naar verwachting) langer dan twee maanden zal duren, niet meer in gebruik is;
- c.** door water, gestroomd uit de sprinklerinstallatie als gevolg van:
  - reparatie of wijziging van het gebouw of van de installatie;
  - gebrek in constructie of aanleg van de installatie;
  - uitvoering van een last van de overheid;
  - omstandigheden die geacht kunnen worden aan verzekerde bekend te zijn;
- d.** aan enig belang ten behoeve waarvan een speciale verzekering, zoals een glasverzekering, is gesloten, ongeacht op welk tijdstip;
- e.** aan enig belang van een ander dan verzekerde waarvoor door de betrokken bezitter zelf een verzekering is gesloten;
- f.** aan glas, zoals bedoeld onder artikel 4:
  - tijdens aan-/verbouw van het gebouw, zolang het gebouw geheel of gedeeltelijk is gekraakt of het gebouw geheel of grotendeels leegstaat dan wel, voor een aaneengesloten periode die (naar verwachting) langer dan twee maanden zal duren, niet meer in gebruik is;
  - voor wat betreft versieringen van het glas, waaronder begrepen etswerk, belettering, reclame en dergelijke, en gebrandschilderd glas;
  - in windschermen, balkon- en terreinafscheidingen;
  - door eigen gebrek aan glas-in-lood, draadglas en kunststof;
  - tijdens vervoer, verplaatsing, verandering, bewerking, versiering of kunstmatig ontdooien;
- g.** als gevolg van door de lucht getransporteerde verontreinigende en/of bederf veroorzakende stoffen van elders;
- h.** hoe ook ontstaan, indien verzekerde met betrekking tot de melding en/of behandeling van deze schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft of een onware opgave doet.

Hoofdstuk 3: Schade

Artikel 9 Verplichtingen van verzekerde

Verzekerde is op straffe van verlies van zijn rechten uit de polis verplicht:

- a.** de maatschappij zo spoedig mogelijk kennis te geven van iedere gebeurtenis, waaruit voor de maatschappij een verplichting tot schadevergoeding kan ontstaan;
- b.** de maatschappij zo spoedig mogelijk alle van belang zijnde gegevens en bescheiden te verstrekken;

- c.** in geval van diefstal of poging daartoe of vandalisme onmiddellijk aangifte bij de politie te doen;
- d.** desverlangd een schriftelijke en door hemzelf ondertekende verklaring omtrent de oorzaak, toedracht en omvang van de schade aan de maatschappij te overleggen;
- e.** de aanwijzingen van de maatschappij stipt op te volgen;
- f.** zijn volle medewerking aan de schaderegeling te geven en zich te onthouden van alles wat de belangen van de maatschappij zou kunnen schaden.

Artikel 10 Vaststelling door expert

De door een gedekte gebeurtenis veroorzaakte schade en kosten worden in overleg met verzekeringnemer door een door de maatschappij benoemde expert vastgesteld. Indien door de maatschappij of verzekeringnemervaststelling van de schadeomvang door twee experts wordt gewenst, benoemen zij elk een expert. Voor het geval van verschil benoemen de twee experts samen een derde expert, die binnen de grenzen van de door hen vastgestelde cijfers de bindende vaststelling zal verrichten. Deze bepaling geldt niet voor de in artikel 4 genoemde glasdekking.

Artikel 11 Vaststelling omvang

11.1 De omvang van de schade wordt vastgesteld op het verschil tussen de waarde onmiddellijk voor en onmiddellijk na de gebeurtenis, met inachtneming van het hierna vermelde.

De maatschappij heeft het recht om een redelijke aftrek toe te passen, afhankelijk van de onderhoudstoestand.

11.2 Uitgegaan wordt van:

- a.** de herbouwwaarde indien verzekerde binnen drie jaar tot herbouw op dezelfde plaats en met dezelfde bestemming of tot herstel overgaat, alsmede op voorwaarde dat verzekerde van herbouw of herstel binnen een jaar na de schadedatum schriftelijk mededeling heeft gedaan;
- b.** de verkoopwaarde indien aan het onder a. genoemde niet wordt voldaan dan wel indien reeds voor de schade:
  - verzekerde het voornemen had het gebouw af te breken;
  - het gebouw bestemd was voor afbraak of onteigening;
  - het gebouw door de gemeente onbewoonbaar of onbruikbaar was verklaard.

Bovendien zal (tenzij voor het gebouw een herbouwplicht geldt) van de verkoopwaarde worden uitgegaan indien:

- het gebouw ten tijde van de schade ten verkoop stond aangeboden en hetzij geheel of grotendeels leeg stond, hetzij al langer dan twee maanden buiten gebruik was;
  - het gebouw geheel of gedeeltelijk was gekraakt.
- In ieder geval wordt van de herbouwwaarde uitgegaan indien deze lager is dan de verkoopwaarde.

Deze bepaling geldt niet voor de in artikel 4 genoemde glasdekking.

Artikel 12 Glasschade

In geval van een volgens artikel 4 gedekte glasschade zal de maatschappij:

- a. het gebroken glas zo spoedig mogelijk door ander glas van dezelfde soort en hoedanigheid laten vervangen, of
- b. de prijs van het glas vermeerderd met de inzetkosten in geld vergoeden.

Op deze regeling is geen eigen risico van toepassing.

Artikel 13 Onderverzekering

a. Indien de verzekerde som lager is dan de waarde waarvan wordt uitgegaan bij de schaderegeling, vindt vergoeding van de vastgestelde schade en kosten plaats in de verhouding van de verzekerde som tot die waarde onmiddellijk voor de gebeurtenis en tot de toepasselijke maxima.

Deze bepaling geldt niet voor de onder artikel 4 genoemde glasdekking.

De expertisekosten voor vaststelling van schade en kosten worden ook in het geval van onderverzekering volledig vergoed.

b. Indien op de polis staat vermeld dat er sprake is van garantie tegen onderverzekering garandeert de maatschappij dat voor het gebouw geen beroep zal worden gedaan op onderverzekering indien is voldaan aan de hierna genoemde voorwaarden.

De maatschappij is in het bezit gesteld van een "rapport van waardevaststelling" voor gebouw(en) zoals in de polis omschreven, door een door de maatschappij aangewezen instantie. De maatschappij heeft de op dat rapport gebaseerde uitkomsten in de polis verwerkt.

De maatschappij kan hernieuwde waardevaststelling vragen in de hierna genoemde omstandigheden:

- bij verkoop van het gebouw;
- bij wijziging van de verzekering
- na een schade
- na verloop van drie jaar na de datum van het meest recente "rapport van waardevaststelling". Indien voor het gebouw indexering van kracht is, geldt hiervoor een periode van zes jaar

Op de garantie tegen onderverzekering kan geen aanspraak worden gemaakt indien sinds het meest recente "rapport van waardevaststelling" op grond waarvan de garantie tegen onderverzekering is verleend of verlengd drie jaar zijn verlopen. Indien voor het gebouw indexering van kracht is, geldt hiervoor een periode van zes jaar.

Artikel 14 Uitkering

De maatschappij heeft het recht na vaststelling van de schade naar herbouwwaarde eerst een uitkering te doen van 50% van de naar herbouwwaarde berekende schadevergoeding, dan wel van 100% van de naar verkoopwaarde berekende schadevergoeding indien dit minder is; de uitkering van het eventuele

restant zal plaatsvinden nadat herstel of herbouw is voltooid, met dien verstande dat de totale schadeuitkering niet meer zal bedragen dan de daarvoor werkelijk bestede kosten.

Indien verzekerde recht heeft op schadevergoeding berekend naar verkoopwaarde, wordt de aldus berekende schadevergoeding in een termijn uitgekeerd.

Artikel 15 Betaling

a. De verschuldigde schadevergoeding zal worden voldaan binnen vier weken na ontvangst door de maatschappij van alle noodzakelijke gegevens. De maatschappij is niet eerder dan na verloop van genoemde termijn tot nakoming van haar verplichting tot betaling van de schadevergoeding gehouden.

b. Bij schade aan zaken van derden kan de maatschappij rechtstreeks aan deze derden betalen.

Artikel 16 Andere verzekeringen

De schadevergoeding die krachtens deze polis ten laste van de maatschappij komt, wordt door haar voldaan, ook al zou zij zich kunnen beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van haar aansprakelijkheid wegens elders lopende verzekeringen.

Verzekerde is dan echter verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan de maatschappij over te dragen.

Artikel 17 Verjaring

Indien aanmelding van een gebeurtenis, waaruit voor de maatschappij een verplichting tot schadevergoeding kan ontstaan, niet plaatsvindt binnen drie jaar na het moment waarop verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van die gebeurtenis, vervalt elk recht op schadevergoeding hiervoor.

Artikel 18 Vervaltermijn

Heeft de maatschappij een (aanbod van) betaling gedaan bij wijze van finale afdoening of een schade definitief afgewezen, dan kan verzekerde dit standpunt aanvechten binnen één jaar nadat hij hiervan op de hoogte is gesteld.

Na dit jaar vervalt ieder recht ten opzichte van de maatschappij ter zake van die gebeurtenis.

Hoofdstuk 4: Betaling en terugbetaling van premie

Artikel 19 Betaling

Verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting vooruit te betalen binnen 30 dagen nadat zij verschuldigd worden.

De verzekering is niet van kracht voor gebeurtenissen, die plaatsvinden:

– nadat de hierboven vermelde termijn van 30 dagen is verstreken zonder dat de premie, kosten en assurantiebelasting zijn betaald;
– indien verzekeringnemer weigert de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.
Nadere ingebrekestelling door de maatschappij is daarbij niet nodig. Verzekeringnemer blijft verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen. De verzekering wordt weer van kracht voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de dag, waarop de premie, kosten en assurantiebelasting door de maatschappij zijn ontvangen.

Artikel 20 Terugbetaling

Bij het eindigen van de verzekering heeft verzekeringnemer recht op terugbetaling van de premie over de periode waarvoor de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van administratiekosten.

Hoofdstuk 5: Herziening van tarieven en/of voorwaarden

Artikel 21 Herziening

Indien de maatschappij haar tarieven en/of voorwaarden voor verzekeringen van dezelfde soort als deze herziet, heeft zij het recht deze verzekering aan die nieuwe tarieven en/of voorwaarden aan te passen.

De maatschappij zal, indien zij van dit recht gebruik wenst te maken, de aanpassing vooraf aankondigen.

Artikel 22 Recht van weigering

a. Verzekeringnemer heeft het recht de aanpassing aan de nieuwe tarieven en/of voorwaarden te weigeren indien de aanpassing leidt tot premieverhoging en/of beperking van de dekking, tenzij deze wijzigingen voortvloeien uit een wettelijke regeling of bepaling.

b. Indien verzekeringnemer van dit recht gebruik wenst te maken, dient hij de maatschappij daarvan, voor het einde van een termijn van een maand na de aangekondigde datum van aanpassing, schriftelijk kennis te geven.
De verzekering eindigt dan op de aangekondigde datum van aanpassing, of op het tijdstip van weigering indien de weigering na die datum plaatsvindt.

Artikel 23 Voortzetting van de verzekering

Heeft verzekeringnemer geen gebruik gemaakt van zijn in artikel 22 bedoelde recht, dan wordt hij geacht met de aanpassing in te stemmen. In dat geval wordt de verzekering voortgezet met toepassing van de nieuwe tarieven en/of voorwaarden.

Hoofdstuk 6: Wijziging van het risico

Artikel 24 Risicowijziging

Verzekeringnemer is verplicht zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen twee maanden, schriftelijk aan de maatschappij kennis te geven van:

a. wijziging van gebruik, bouwaard of dekking van het gebouw, zoals op het polisblad omschreven;

b. het feit dat het gebouw

– geheel of grotendeels leeg komt te staan en/of

– buiten gebruik is gedurende een aaneengesloten periode die (naar verwachting) langer dan vier maanden zal duren en/of

– geheel of gedeeltelijk wordt gekraakt,

tenzij verzekeringnemer aannemelijk maakt dat hij van het optreden van een van de genoemde wijzigingen niet op de hoogte was en dat redelijkerwijs ook niet kon zijn.

Artikel 25 Voortzetting na risicowijziging

a. De verzekering wordt op dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde premie voortgezet, tenzij de maatschappij binnen twee maanden na ontvangst van de kennisgeving als bedoeld in artikel 24

verzekeringnemer bericht gebruik te maken van haar recht de verzekering niet op dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde premie voort te zetten.

b. De verzekering eindigt dan een maand na de mededeling hiervan door de maatschappij, tenzij partijen voortzetting van de verzekering op nieuwe voorwaarden en/of tegen gewijzigde premie overeenkomen.

Zolang de verzekering niet is geëindigd, alsmede zolang voortzetting niet is overeengekomen, blijft de oorspronkelijke dekking ongewijzigd van kracht.

Artikel 26 Opschorting na risicowijziging

a. Verzuimt verzekeringnemer tijdig aan de maatschappij kennis te geven volgens het in artikel 24 bepaalde, dan wordt onmiddellijk na het verstrijken van de daarin genoemde termijn van twee maanden de dekking opgeschort, tenzij de verzekering ook na kennisgeving op dezelfde voorwaarden en tegen dezelfde of lagere premie zou zijn voortgezet.

Verzekeringnemer blijft ook in het geval van opschorting verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.

Indien de maatschappij de verzekering zou hebben voortgezet op andere voorwaarden en/of tegen een hogere premie, dan wordt de dekking hiervoor van kracht onmiddellijk nadat partijen voortzetting op nieuwe voorwaarden en/of tegen gewijzigde premie zijn overeengekomen.

b. Indien schade ontstaat terwijl de dekking is opgeschort, zal, op voorwaarde dat voortzetting alsnog is overeengekomen, worden gehandeld alsof de dekking volgens de nieuwe voorwaarden reeds ten tijde van de schade van kracht was; de eventuele schade-uitkering zal dan echter worden berekend in

dezelfde verhouding als de voor de opschorting geldende premie staat tot de na de aanpassing geldende premie als die hoger is.
Het in dit hoofdstuk bepaalde kan niet tot verlenging van de overeenkomst of tot beperking van de mogelijkheid tot beëindiging uit anderen hoofde leiden.

Hoofdstuk 7: Begin en einde van de verzekering

Artikel 27 Tijdstip

Het tijdstip van begin en einde van de verzekering is op de ingangsdatum respectievelijk op de afloopdatum des middags twaalf uur.

Artikel 28 Einde van de verzekering

De verzekering eindigt:

- a. door opzegging door verzekeringnemer tegen het einde van de op het polisblad genoemde verzekeringstermijn, mits de opzegging schriftelijk aan de maatschappij geschiedt, een termijn van ten minste twee maanden in acht wordt genomen en de opzegging niet voor genoemde einddatum wordt herroepen;
- b. door opzegging door de maatschappij tegen de premieervaldag, mits de opzegging schriftelijk geschiedt en daarbij een termijn van ten minste twee maanden in acht wordt genomen;
- c. zodra het verzekerd belang door verkoop of op andere wijze is overgegaan. Zolang echter de nieuwe belanghebbende zelf nog geen verzekering voor dit belang heeft gesloten, wordt de verzekering ongewijzigd voortgezet ten behoeve van de nieuwe belanghebbende, maar uiterlijk tot de eerstvolgende premieervaldag, tenzij de maatschappij met de nieuwe belanghebbende overeenkomt de verzekering, eventueel in gewijzigde vorm, ook daarna voort te zetten;
- d. indien verzekeringnemer de aanpassing van de verzekering aan nieuwe tarieven en/of voorwaarden overeenkomstig de regeling genoemd onder hoofdstuk 5 weigert of indien zich een geval van beëindiging als geregeld onder hoofdstuk 6 voordoet;
- e. zodra verzekerde met betrekking tot de melding en/of behandeling van een schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken geeft of een onware opgave doet en de maatschappij op grond hiervan de verzekering opzegt.

Hoofdstuk 8: Bekendheid

Artikel 29 Bekendheid

De maatschappij acht zich voldoende bekend met ligging, bouwaard, dekking, inrichting, omschreven gebruik en belendingen van het gebouw, zoals die waren

- ten tijde van het aangaan van de verzekering of
- bij voortzetting van de verzekering na risicowijziging.

Hoofdstuk 9: Nadere omschrijvingen

Artikel 30 Brand

Hieronder te verstaan een door verbranding veroorzaakt en met vlammen gepaard gaand vuur buiten een haard, dat in staat is zich uit eigen kracht voort te planten.

Onder brand wordt ook verstaan:

- zegen, schroeien, smelten, verkolen, broeien;
- doorbranden van elektrische apparaten en motoren;
- oververhitten, doorbranden, doorbreken van ovens en ketels.

Artikel 31 Bliksemingslag

Hieronder te verstaan het inslaan van bliksem op de locatie waar de verzekerde zaken hiertegen zijn gedekt. Zo is geen bliksemingslag schade door overspanning of inductie zonder waarneembare sporen van inslag op die locatie.

Artikel 32 Ontploffing

Onder schade door ontploffing te verstaan gehele of gedeeltelijke vernieling, onmiddellijk veroorzaakt door een eensklaps verloopende, hevige krachtsuiting van gassen of dampen, zulks met inachtneming van het hierna bepaalde.

Is de ontploffing ontstaan binnen een – al dan niet gesloten – vat, dan is aan het vereiste van een eensklaps verloopende krachtsuiting voldaan, indien de wand van het vat onder de druk van de zich daarin bevindende gassen of dampen (onverschillig hoe deze gassen of dampen zijn ontstaan en onverschillig of zij reeds voor de ontploffing aanwezig waren dan wel eerst tijdens deze ontwikkeld werden) een zodanige scheiding heeft ondergaan, dat door het uitstromen van gas, damp of vloeistof uit de door de scheiding gevormde opening, de drukken binnen en buiten het vat eensklaps aan elkaar gelijk zijn geworden. Is dit niet het geval of is de ontploffing buiten een vat ontstaan, dan moet de eensklaps verloopende, hevige krachtsuiting de onmiddellijke werking zijn geweest van gassen of dampen die door een scheikundige reactie van vaste, vloeibare, gas- of dampvormige stoffen, of van een mengsel daarvan, zijn ontwikkeld of tot uitzetting gebracht.

In het geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van verzekerde zaken door ontploffing is tevens gedekt de schade aan de verzekerde zaken welke als een gevolg van die vernieling moet worden aangemerkt. In geval van gehele of gedeeltelijke vernieling van andere zaken door ontploffing is mede gedekt de schade aan de verzekerde zaken welke als gevolg van de nabijheid van die vernieling moet worden aangemerkt.

Noot: De tekst van deze clausule en van de daarbij behorende toelichting is door de Vereniging van Brandassuradeuren in Nederland op 5 april 1982 onder nummer 275/82 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Utrecht gedeponeerd.

Artikel 33 Luchtverkeer

Onder schade door luchtverkeer te verstaan schade door het getroffen worden door of het ontploffen van:

- a. hetzij een vertrekkend, vliegend, landend of vallend lucht- of ruimtevaartuig;
- b. hetzij een hieraan verbonden, hiervan losgeraakt, hieruit geworpen of hieruit gevallen projectiel, ontploffingsmiddel of ander voorwerp;
- c. hetzij enig ander voorwerp dat getroffen is door enig voorwerp als onder a. en b. genoemd.

Artikel 34 Atoomkernreacties

- a. Hieronder te verstaan atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan.
- b. De uitsluiting ter zake van atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige doeleinden of (niet militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige rijksoverheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen.

Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

- c. Voor zover krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is, is het onder b. vermelde niet van toepassing.

Artikel 35 Molest

Onder schade door molest te verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en mouterij.

De maatschappij dient te bewijzen, dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit een van de in de vorige alinea genoemde oorzaken.

Noot: De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponeerd.

Artikel 36 Aardbeving en vulkanische uitbarsting

Onder schade door aardbeving en vulkanische uitbarsting te verstaan schade ontstaan, hetzij gedurende de tijd waarin, hetzij gedurende 24 uur nadat in of nabij de plaats waar het verzekerde zich

bevindt, de gevolgen van aardbeving of vulkanische uitbarsting zich hebben geopenbaard, tenzij verzekerde bewijst, dat de schade niet aan een van de genoemde verschijnselen kan worden toegeschreven.

Artikel 37 Overstroming

Onder schade door overstroming te verstaan schade door overstroming tengevolge van het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, onverschillig of de overstroming oorzaak dan wel gevolg is van een door deze polis gedekte gebeurtenis.

Artikel 38 Bijzondere bepalingen Terrorismedekking

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit clausuleblad en de daarop berustende bepalingen wordt - voor zover niet anders blijkt - verstaan onder:

1.1 Terrorisme:

Gewelddadige handelingen en/of gedragingen - begaan buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - in de vorm van een aanslag of een reeks van in tijd en oogmerk met elkaar samenhangende aanslagen als gevolg waarvan letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, en/of schade aan zaken ontstaat dan wel anderszins economische belangen worden aangetast, waarbij aannemelijk is dat deze aanslag of reeks - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.2 Kwaadwillige besmetting:

Het - buiten het kader van een van de zes in artikel 3:38 van de Wet op het financieel toezicht genoemde vormen van molest - (doen) verspreiden van ziektekiemen en/of stoffen die als gevolg van hun (in)directe fysische, biologische, radioactieve of chemische inwerking letsel en/of aantasting van de gezondheid, al dan niet de dood tengevolge hebbend, bij mensen of dieren kunnen veroorzaken en/of schade aan zaken kunnen toebrengen dan wel anderszins economische belangen kunnen aantasten, waarbij aannemelijk is dat het (doen) verspreiden - al dan niet in enig organisatorisch verband - is beraamd en/of uitgevoerd met het oogmerk om bepaalde politieke en/of religieuze en/of ideologische doelen te verwezenlijken.

1.3 Preventieve maatregelen:

Van overheidswege en/of door verzekeren en/of derden getroffen maatregelen om het onmiddellijk dreigend gevaar van terrorisme en/of kwaadwillige besmetting af te wenden of - indien dit gevaar zich heeft verwezenlijkt - de gevolgen daarvan te beperken.

1.4 Nederlandse Herverzekeringmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. (NHT):

Een door het Verbond van Verzekeraars opgerichte herverzekeringmaatschappij, waarbij uitkeringsverplichtingen uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten, die voor in Nederland toegelaten verzekeraars direct of indirect kunnen voortvloeien uit de verwezenlijking van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 omschreven risico's, in herverzekering kunnen worden ondergebracht.

1.5 Verzekeringsovereenkomsten:

- a) Overeenkomsten van schadeverzekering voor zover zij overeenkomstig het bepaalde in artikel 1:1 onder "staat waar het risico is gelegen" van de Wet op het financieel toezicht betrekking hebben op in Nederland gelegen risico's.
- b) Overeenkomsten van levensverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.
- c) Overeenkomsten van natura-uitvaartverzekering voor zover gesloten met een verzekeringnemer met een gewone verblijfplaats in Nederland, of, indien verzekeringnemer een rechtspersoon is, met de in Nederland gevestigde vestiging van de rechtspersoon waarop de verzekering betrekking heeft.

1.6 In Nederland toegelaten verzekeraars:

Levens-, natura-uitvaart- en schadeverzekeraars die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd zijn om in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen.

Artikel 2 Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

2.1 Indien en voor zover, met inachtneming van de in artikel 1.1, 1.2 en 1.3 gegeven omschrijvingen, en binnen de grenzen van de geldende polisvoorwaarden, dekking bestaat voor gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen,
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen, hierna gezamenlijk aan te duiden als 'het terrorismerisico', geldt dat de uitkeringsplicht van de verzekeraar terzake van iedere bij haar ingediende aanspraak op schadevergoeding en/of uitkering, is beperkt tot het bedrag van de uitkering die de verzekeraar terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT, in het geval van een verzekering met vermogensopbouw vermeerderd met het bedrag van de uit hoofde van de betrokken verzekering reeds gerealiseerde vermogensopbouw. Bij levensverzekeringen wordt het bedrag van de gerealiseerde vermogensopbouw gesteld op de krachtens de Wet op het financieel toezicht aan te houden premiereserve ten aanzien van de betrokken verzekering.

2.2 De NHT biedt herverzekeringsdekking voor de hiervoor genoemde aanspraken tot maximaal 1 miljard euro per kalenderjaar. Vorengenoemd bedrag kan van jaar tot jaar worden aangepast en geldt voor alle bij de NHT aangesloten verzekeraars tezamen. Van een eventuele aanpassing zal mededeling worden gedaan in drie landelijk verschijnende dagbladen.

2.3 In afwijking van het in de voorgaande leden van dit artikel bepaalde, geldt voor verzekeringen die betrekking hebben op:

- schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan;
  - gevolgschade van schade aan onroerende zaken en/of de inhoud daarvan,
- dat per verzekeringnemer per verzekerde locatie per jaar maximaal 75 miljoen euro onder deze overeenkomst zal worden uitgekeerd, voor alle deelnemende verzekeraars zoals bedoeld in artikel 1 tezamen, ongeacht het aantal afgegeven polissen. Voor de toepassing van dit artikellid wordt onder verzekerde locatie verstaan: alle op het risicoadres aanwezige door verzekeringnemer verzekerde objecten, alsmede alle buiten het risicoadres gelegen door verzekeringnemer verzekerde objecten waarvan het gebruik en/of de bestemming in relatie staat tot de bedrijfsactiviteiten op het risicoadres. Als zodanig zullen in ieder geval worden aangemerkt alle door verzekeringnemer verzekerde objecten die op minder dan 50 meter afstand van elkaar gelegen zijn en waarvan er tenminste een op het risicoadres is gelegen. Voor de toepassing van dit artikellid geldt voor rechtspersonen en vennootschappen die zijn verbonden in een groep, zoals bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek, dat alle groepsmaatschappijen tezamen worden aangemerkt als een verzekeringnemer, ongeacht door welke tot de groep behorende groepsmaatschappij(en) de polis(sen) is (zijn) afgesloten.

Artikel 3 Uitkeringsprotocol NHT

3.1 Op de herverzekering van de verzekeraar bij de NHT is van toepassing het Protocol afwikkeling claims (hierna te noemen het Protocol). Op grond van de in dit Protocol vastgestelde bepalingen is de NHT onder meer gerechtigd de uitkering van de schadevergoeding of het verzekerde bedrag uit te stellen tot het moment waarop zij kan bepalen of en in hoeverre zij over voldoende financiële middelen beschikt om alle vorderingen waarvoor zij als herverzekeraar dekking biedt, voor het geheel te voldoen. Voor zover de NHT niet over voldoende financiële middelen blijkt te beschikken, is zij gerechtigd overeenkomstig bedoelde bepalingen een gedeeltelijke uitkering aan de verzekeraar te doen.

3.2 De NHT is, met in achtneming van het gestelde in bepaling 7 van het Protocol afwikkeling claims, bevoegd om te beslissen of een gebeurtenis in verband waarmee aanspraak op uitkering wordt gedaan, als een gevolg van de verwezenlijking van het terrorismerisico moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend en overeenkomstig voornoemde

bepaling genomen besluit van de NHT, is bindend jegens verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerden en tot uitkering gerechtigden.

3.3 Eerst nadat de NHT aan de verzekeraar heeft medegedeeld welk bedrag, al dan niet bij wijze van voorschot, terzake van een vordering tot uitkering aan haar zal worden uitgekeerd, kan de verzekerde of de tot uitkering gerechtigde op de in artikel 3.1 bedoelde uitkering terzake tegenover de verzekeraar aanspraak maken.

3.4 De herverzekeringsdekking bij de NHT is ingevolge bepaling 17 van het Protocol slechts van kracht voor aanspraken op schadevergoeding en/of uitkering die worden gemeld binnen twee jaar nadat de NHT van een bepaalde gebeurtenis of omstandigheid heeft vastgesteld dat deze als een verwezenlijking van het terrorismerisico in de zin van dit Clausuleblad wordt beschouwd.

N.B. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

De in het kader van deze verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens kunnen worden opgenomen in een door de maatschappij gevoerde persoonsregistratie. Op deze registratie is een privacyreglement van toepassing. Deze registratie is bij de Registratiekamer aangemeld. Een afschrift van het formulier van aanmelding ligt voor een ieder bij de maatschappij ter inzage.

Klachten naar aanleiding van de overeenkomst kunt u schriftelijk indienen bij de directie van Nationale-Nederlanden Schadeverzekeringmaatschappij NV en/of bij de volgende klachteninstututen:
De Ombudsman Schadeverzekering en/of de Raad van Toezicht op het Schadeverzekeringsbedrijf.
Postbus 93560
2509 AN Den Haag

Milieuschadedekking

Wegwijzer

zie hoofdstuk

• Begripsomschrijvingen	1
• Omschrijving van dekking	2
• Uitsluitingen	3
• Schade	4
• Premie	5
• Herziening van tarieven en/of voorwaarden	6
• Wijziging van het risico	7
• Einde van de verzekering	8
• Aanvullende polisbepalingen	9
• Terrorisme	10

Hoofdstuk 1: Begripsomschrijvingen

Artikel 1.1 Begrippen

1.1 Verzekerde locatie

a. Het/de op het polisblad vermelde risico-adres(sen).

1.2 Locatie van derden

Een locatie bij het behoud waarvan een derde belang heeft uit hoofde van eigendom of enig ander zakelijk recht, dan wel voor behoud waarvan hij risico draagt.

1.3 Emissie

Het onvoorzien vrijkomen van gassen, vloeistoffen en/of fijn verdeelde vaste stoffen

1.4 Verontreiniging

a. De aanwezigheid van een stof in of op de bodem of het oppervlaktewater in een zodanige concentratie dat de toepasselijke overheidsnormen (streefwaarde of een overeenkomstige waarde) die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.

b. De aanwezigheid van asbest in een zodanige concentratie dat de toepasselijk overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van asbest zich manifesteert, worden overschreden

1.5 Sanering

Het ongedaan maken van een verontreiniging.

1.6 Bereddings- en opruimingskosten

Kosten verbonden aan maatregelen, die tijdens de looptijd van de verzekering door of vanwege verzekerde worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van verontreiniging af te wenden, de verontreiniging of de gevolgen daarvan te beperken, alsmede de kosten verbonden aan het wegnemen, afvoeren en vernietigen van in dat kader ingezamelde, opgevangen of afgezonderde verontreinigde stoffen en voorwerpen.

1.7 Expertisekosten

Hieronder wordt verstaan het salaris en de kosten van alle experts, die met de schadevaststelling zijn belast.

1.8 Looptijd van de verzekering

De periode vanaf de aanvang tot aan het einde van de verzekering.

1.9 Zaakschade

Beschadiging, waaronder mede te begrijpen vervuiling, vernietiging of vermissing van zaken.

1.10 Verkoopwaarde

De opbrengst bij onderhandse vrije verkoop exclusief de opbrengst van de grond.

Hoofdstuk 2 Omschrijving van dekking

Deze verzekering geschiedt mede ten behoeve van derden. Voor derden ontstaan aanspraken op vergoeding onder de polis eerst door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door verzekeringnemer tegenover verzekeraar afgelegd.

Dekking milieuschade

Artikel 2.1 Omvang van de dekking

2.1.1 Verontreiniging

Deze verzekering dekt in geval van verontreiniging.

a. Kosten van sanering van de verzekerde locatie en/of locatie van derden.

b. Schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering.

c. Zaakschade die het gevolg is van de verontreiniging. Deze dekking geldt alleen indien de verontreiniging het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de geldigheidsduur van de verzekering en de verwezenlijking zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie.

2.1.1.1 Eigen gebrek

Deze dekking geldt ook indien de emissie het gevolg is van een eigen gebrek van roerende en onroerende zaken op de verzekerde locatie indien het eigen gebrek is veroorzaakt door of bestaat uit fouten in ontwerp, constructie, uitvoering of materiaalkeuze. De dekking voor de gevolgen van eigen gebrek geldt alleen indien voldaan is aan de in de polis vermelde onderhoudsverplichtingen.

Voor installaties, machines en leidingen geldt deze dekking bovendien alleen indien de verontreiniging zich manifesteert binnen een termijn van tien jaar, gerekend vanaf de datum waarop de installatie, machines en leidingen nieuw zijn (op)geleverd, of vanaf de datum waarop de delen waarin het gebrek is gelegen, zijn vernieuwd en (op)geleverd.

2.1.1.2 Herbouw van opstallen

Indien het voor de uitvoering van de sanering noodzakelijk is om opstallen of gedeelten daarvan af te breken en te herbouwen, geldt de dekking voor herbouwkosten tot maximaal de verkoopwaarde van de opstallen vóór de uitvoering van de sanering.

Artikel 2.2 Aanvullende dekkingen

Dit artikel geldt alleen met inachtneming van Artikel Omvang van de dekking.

2.2.1 Wettelijke rente

Boven de verzekerde som is meeverzekerde de wettelijke rente over de door verzekeraar verschuldigde vergoeding.

Deze is opeisbaar vanaf vier weken nadat verzekeraar alle noodzakelijke gegevens heeft ontvangen op basis waarvan de verschuldigdheid van de vergoeding kan worden vastgesteld.

2.2.2 Expertise

Kosten voor vaststelling van de omvang van de schade, met inachtneming van het hierna vermelde.

a. De dekking voor expertise door een expert die door verzekeringnemer is benoemd, geldt alleen voorzover sprake is van redelijke kosten met een maximum van de kosten van expertise door de expert die door verzekeraar is benoemd.

b. Voor deze dekking geldt geen eigen risico.

2.2.3 Bereddings- en opruimingskosten

Deze dekking geldt tot een maximum van de verzekerde som.

2.2.4 Verweersbijstand

2.2.4.1 Verlenen van Verweersbijstand

Verweersbijstand wordt verleend

a. bij het voeren van verweer tegen vorderingen van derden ter zake van aansprakelijkheid van verzekerde voor door derden geleden schade.

b. ter zake van geschillen met de overheid over de sanering van de verzekerde locatie.

Deze dekking geldt alleen indien en voorzover:

– de door derden geleden schade of de sanering van de verzekerde locatie betrekking hebben op een verontreiniging die het gevolg is van een emissie die zich voordoet tijdens de looptijd van de verzekering en de verwezenlijking van deze emissie zijn oorsprong vindt op de verzekerde locatie;

– binnen één jaar na het zich manifesteren van de verontreiniging een beroep op de verzekering op grond van dit artikel is gedaan;

– de vordering ingesteld wordt door een derde, aan wie niet de volledige schade is vergoed, omdat de verzekerde som niet toereikend was, of de vordering wordt ingesteld door een derde die ondanks een schriftelijke verklaring van verzekeringnemer om toegelaten te worden tot de verzekering, geen aanspraak op vergoeding wenst te maken en zijn vordering jegens verzekerde op aansprakelijkheid baseert, en op de vordering van deze derde Nederlands recht van toepassing is;

– de gevorderde schade meer bedraagt dan het op deze verzekering geldende eigen risico.

2.2.4.2 Duur van verweersbijstand

Verzekeraar zal verweersbijstand blijven verlenen voorzover naar mening van verzekeraar een redelijke kans bestaat het beoogde resultaat te bereiken. Indien succes in redelijkheid niet te verwachten is, zal verzekeraar dit gemotiveerd meedelen aan verzekerde.

2.2.4.3 Behandeling van aangemelde zaken

Verzekeraar behandelt de aangemelde zaken in principe zelf. Te allen tijde zal, voorzover mogelijk, in eerste instantie een regeling in der minne worden nagestreefd.

2.2.4.4 Bijstand bij procedures in rechte

Indien een procedure in rechte gevoerd moet worden, zal verzekeraar voorzover mogelijk zelf de bijstand verlenen.

2.2.4.5 Vergoeding van kosten

2.2.4.5.1 Vergoeding per emissie

Ter zake van de dekking voor verweersbijstand wordt per emissie 5% van de verzekerde som vergoed met een maximum van € 125.000,- voor

a. de honoraria en de verschotten van de door verzekeraar ingeschakelde advocaat, procureur, deurwaarder, andere deskundige en expert;

b. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of de kosten van bindend advies; hieronder zijn niet begrepen dwangsommen, afkoopsommen,

boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;

c. de kosten van getuigen in een gerechtelijke en administratieve procedure;

d. de kosten van de tegenpartij, voorzover zij krachtens een rechterlijke uitspraak, arbitraal vonnis of bindend advies ten laste van verzekerde komen.

2.2.4.5.2 Betaling aan belanghebbenden

Verzekeraar heeft het recht de kosten van verweersbijstand rechtstreeks aan de belanghebbenden uit te keren.

2.2.4.5.3 Door de tegenpartij te vergoeden kosten

Indien bij een proces, arbitrage of bindend advies de tegenpartij tot de vergoeding in de kosten wordt veroordeeld, komt het bedrag van die kosten, voorzover zij door verzekeraar gemaakt zijn, ten gunste van verzekeraar.

2.2.4.5.4 BTW verrekening

Indien een verzekerde de BTW kan verrekenen, komt die BTW niet voor vergoeding in aanmerking.

2.2.4.5.5 Verhaal van kosten

Indien de verzekerde op grond van een wettelijke of contractuele bepaling de kosten van verweersbijstand geheel of gedeeltelijk vergoed kan krijgen, komen die kosten niet in aanmerking voor vergoeding.

Verzekeraar zal verzekerde, ter compensatie van de door verzekeraar voorgeschoten kosten, bijstand verlenen bij het terugvragen of verhalen van die kosten.

Artikel 2.3 Vaststelling schadeomvang

2.3.1 Verzekerde som

2.3.1.1 Begrenzing naar bedrag

Per emissie of reeks van emissies die met elkaar samenhangen of uit elkaar voortvloeien wordt niet meer vergoed dan de op het polisblad vermelde verzekerde som.

2.3.1.2 Verdeling verzekerde som

Indien de verzekerde som niet toereikend is om alle schade en kosten die het gevolg zijn van de sanering of de verontreiniging te vergoeden, dan wordt de verzekerde som evenredig (50/50) verdeeld over de verzekerde locatie en de locatie van derden.

Indien de zo verkregen verzekerde som voor een locatie niet toereikend is en de voor de andere locatie beschikbare verzekerde som nog niet (geheel) is aangewend, dan komt (het restant van) dat deel van de verzekerde som ten goede aan de locatie waarvoor de verzekerde som te kort schiet.

2.3.2 Schadevaststelling

De omvang van de schade en de hoogte van de kosten

worden vastgesteld:

– ofwel in onderling overleg;

– ofwel, bij onderling goedvinden, door één expert;

– ofwel, als partijen dit wensen, door twee ter zake deskundige experts, waarvan er één wordt benoemd door verzekerde en één door verzekeraar.

In laatstgenoemd geval benoemen de experts, voordat ze hun werkzaamheden beginnen, een derde expert. Als de eerste twee experts niet tot overeenstemming kunnen komen, stelt de derde

expert de schade vast. Hij blijft daarbij binnen de grenzen van de beide eerdere schadevaststellingen. Zijn vaststelling is bindend, zowel voor verzekerde als voor verzekeraar.

Alle experts zullen zich bij de vaststelling baseren op dezelfde rapporten bodemonderzoek/saneringsplan, voorzover deze voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

De schadevaststelling van de expert(s), waarbij onder meer gebruik wordt gemaakt van de opgaven en inlichtingen die verzekerde heeft verstrekt, zal gelden als enig bewijs van de hoogte van de schade.

Als verzekeraar meewerkt aan de vaststelling van de schade, betekent dat niet automatisch dat verzekeraar de schade zal vergoeden.

Artikel 2.4 Beperking uitkeringsverplichting

De uitkeringsverplichting van verzekeraar is beperkt indien sprake is van schade die verband houdt met het terrorismerisico overeenkomstig de Clausule terrorismedekking, zoals vermeld in Hoofdstuk Terrorisme.

Hoofdstuk 3 Uitsluitingen

Artikel 3.1 Algemene uitsluitingen

3.1.1 Atoomkernreacties

Schade door of verbandhoudende met atoomkernreacties, zoals genoemd in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

3.1.2 Molest

Schade door of verbandhoudende met molest, zoals genoemd in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

Artikel 3.2 Uitsluitingen Dekking milieuschade

3.2.1 Merkelijke schuld

Schade door merkelijke schuld of merkelijke nalatigheid van een verzekerde. Indien verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

3.2.2 Aardbeving / vulkanische uitbarsting

Schade door aardbeving en vulkanische uitbarsting, zoals vermeld in Hoofdstuk Nadere omschrijvingen.

3.2.3 Overstroming

Schade door overstroming, zoals vermeld in Hoofdstuk Nadere Omschrijvingen.

3.2.4 Bestaande verontreiniging

Schade en kosten veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit een verontreiniging waarvan de oorzaak ligt voor de ingangsdatum van de verzekering.

3.2.5 Genetische schade

Schade en kosten door genetische modificatie.

3.2.6 Milieuzorg

Schade en kosten ontstaan bij of door handelingen of

gedragingen waarbij verzekerde onvoldoende milieuzorg heeft betracht. Deze uitsluiting geldt evenwel niet indien en voorzover verzekerde aantoonbaar dat de schade en/of kosten ook zou (den) zijn ontstaan indien hij wel voldoende milieuzorg zou hebben betracht.

Verzekerde wordt in ieder geval geacht onvoldoende milieuzorg te betrachten indien hij in strijd handelt met de milieuvergunning of een voor het bedrijf geldende Algemene Maatregel van Bestuur, of indien hij, in geval van werkzaamheden bij derden, niet werkt op basis van de toepasselijke proces- en productcertificatie op grond van de Wet Milieubeheer. Indien bedoelde verzekerde een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder verzekerde verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding alsmede enige functionaris in dienst van verzekerde die door een lid van de directie is belast met de verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

3.2.7 Verhuurder en (mede) huurder(s)

Schade en kosten veroorzaakt door of voortvloeiende uit activiteiten van de verhuurder en (mede)huurder(s) van de verzekerde locatie.

De uitsluiting voor de verhuurder geldt niet indien de verhuurder tevens verzekeringnemer is.

3.2.8 Ondergrondse tanks

Schade en kosten die veroorzaakt zijn door of samenhangen met de ondergrondse opslag van stoffen in tanks.

3.2.9 Motorrijtuigen

In geval van werkzaamheden op werklocaties schade en kosten, die worden toegebracht met of door een motorrijtuig dat

a. een verzekerde bezit, houdt, bestuurt of gebruikt;
b. een verzekerde als werkgever doet of laat gebruiken;

c. een niet-ondergeschikte gebruikt in het kader van de uitoefening van het bedrijf van verzekeringnemer. Deze uitsluiting geldt niet voor:

d. schade veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;

e. schade veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen;

f. schade toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.

3.2.10 Vaar- of vliegtuigen

In geval van werkzaamheden op werklocaties schade en kosten, die worden toegebracht met of door een vaar- of vliegtuig, dan wel door werkzaamheden met of vanaf een vaar- of vliegtuig, dan wel veroorzaakt door een zaak die zich daarin/op bevindt, of daaruit of daarvan is of afgevallen of losgeraakt.

Hoofdstuk 4 Schade

Artikel 4.1 Verplichtingen bij schade

4.1.1 Schademeldingsplicht

Zodra verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde op de hoogte is of behoort te zijn van een gebeurtenis die voor verzekeraar tot een uitkeringsplicht kan leiden, is hij verplicht die gebeurtenis zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is naar waarheid aan verzekeraar te melden.

4.1.2 Schade-informatieplicht

Verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde is verplicht binnen redelijke termijn naar waarheid aan verzekeraar alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen die voor verzekeraar van belang zijn om zijn uitkeringplicht te beoordelen.

4.1.3 Medewerkingsplicht

Verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde is verplicht zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van verzekeraar zou kunnen schaden.

4.1.4 Derde

Deze verplichtingen gelden in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op dekking maakt.

Artikel 4.2 Saneringsbepalingen

4.2.1 Regeling van sanering

Verzekerde belast zich met de voorbereiding en regeling van de sanering en houdt zich daarbij aan de aanwijzingen van verzekeraar.

Voordat tot sanering wordt overgegaan, dient het saneringsplan hiertoe door verzekeraar goedgekeurd te zijn.

4.2.2 Opdracht tot sanering

De opdracht tot sanering dient door verzekerde binnen een door verzekeraar schriftelijk aangegeven termijn te worden gegeven.

4.2.3 Derde

Deze saneringsbepalingen gelden in overeenkomstige zin voor de derde die aanspraak op dekking maakt.

Artikel 4.3 Sancties bij niet nakomen verplichtingen bij schade

4.3.1 Schaden van belangen

Aan de verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een of meer van de verplichtingen bij schade niet is nagekomen en verzekeraar daardoor in een redelijk belang is geschaad.

4.3.2 Opzet tot misleiding

Elk recht op uitkering vervalt indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een of meer van de verplichtingen bij schade niet is nagekomen met het opzet verzekeraar te misleiden. Dit geldt niet indien de misleiding het verval van dit recht niet rechtvaardigt.

4.3.3. Verjaring

Elk recht op uitkering vervalt indien verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde binnen één jaar ter

zake van een aanspraak op vergoeding tegen de schriftelijke mededeling van verzekeraar dat dekking geheel of gedeeltelijk ontbreekt, geen rechtsvordering heeft ingesteld.

Artikel 4.4 Samenloop

De schadevergoeding die krachtens deze verzekering ten laste van verzekeraar komt, wordt door hem voldaan, ook indien hij zich kan beroepen op wettelijke bepalingen die leiden tot vermindering van de uitkering wegens elders lopende verzekeringen. Verzekerde is verplicht zijn rechten jegens de andere verzekeraars tot het beloop van die vermindering desgevraagd aan verzekeraar over te dragen.

Artikel 4.5 Verlies van recht op uitkering / schadevergoeding

Indien verzekerde nalaat de opdracht tot sanering te geven binnen de door verzekeraar aangegeven termijn, verliest hij het recht op uitkering /schadevergoeding

Hoofdstuk 5 Premie

Artikel 5.1 Premiebetaling

Verzekeringnemer dient de premie, kosten en assurantiebelasting vooruit te betalen binnen 30 dagen nadat zij verschuldigd worden.

De verzekering is niet van kracht voor gebeurtenissen, die plaatsvinden:

- a. na de premievervaldag indien de genoemde termijn van 30 dagen is verstreken zonder dat de premie, kosten en assurantiebelasting zijn betaald;
- b. indien verzekeringnemer weigert de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.

Verzekeringnemer blijft verplicht de premie, kosten en assurantiebelasting te voldoen.

De verzekering wordt weer van kracht voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de dag waarop de premie, kosten en assurantiebelasting door verzekeraar zijn ontvangen.

Indien met verzekeraar premiebetaling in termijnen is overeengekomen, wordt de verzekering weer van kracht voor gebeurtenissen die plaatsvinden na de dag waarop alle onbetaald gebleven premies over de reeds verstreken termijnen, inclusief kosten en assurantiebelasting, door verzekeraar zijn ontvangen.

Artikel 5.2 Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering heeft verzekeringnemer recht op terugbetaling van de premie over de periode waarover de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van administratiekosten.

Er wordt geen premie terugbetaald als de verzekeraar de verzekering beëindigt omdat verzekeringnemer een opzettelijk verkeerde voorstelling van zaken geeft of een onware opgave doet.

Hoofdstuk 6 Herziening van tarieven en/of voorwaarden

Artikel 6.1 Herziening

Indien de verzekeraar zijn tarieven en/of voorwaarden voor verzekeringen van deze soort herziet, heeft hij het recht deze verzekering aan die nieuwe tarieven en/of voorwaarden aan te passen. Verzekeraar kondigt deze aanpassing vooraf aan.

Artikel 6.2 Recht van opzegging

a. Indien de aanpassing leidt tot premieverhoging en/of beperking van dekking, heeft verzekeringnemer het recht de verzekering schriftelijk op te zeggen binnen één maand na mededeling van de aanpassing door verzekeraar.

Dit geldt niet indien de aanpassing:

– het gevolg is van een wettelijke regeling of bepaling of

– betrekking heeft op wijziging van de Clausule terrorismedekking, zoals vermeld in Hoofdstuk Terrorisme.

b. Indien verzekeringnemer van dit opzeggingsrecht gebruikmaakt, eindigt de verzekering op de aangekondigde datum van aanpassing, maar niet eerder dan 30 dagen na de datum van dagtekening van de mededeling van aanpassing door verzekeraar.

Hoofdstuk 7 Risicowijziging

Artikel 7.1 Risicowijziging

Verzekeringnemer is verplicht zo spoedig mogelijk verzekeraar schriftelijk in kennis te stellen zodra de aard van de in de polis vermelde activiteiten een zodanige wijziging ondergaat, dat het verzekerde risico daardoor wordt verzwaaard.

7.1.1 Voorstel van verzekeraar

Na kennisgeving heeft verzekeraar het recht voor te stellen de verzekering op gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten dan wel, indien naar zijn oordeel voortzetting van de verzekering niet mogelijk is, deze per aangetekende brief schriftelijk op te zeggen met inachtneming van een termijn van 30 dagen. In dat geval restitueert verzekeraar de premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

7.1.2 Voortzetting na risicowijziging

Doet verzekeraar een voorstel tot voortzetting van de verzekering, dan heeft verzekeringnemer het recht binnen een termijn van 30 dagen het voorstel al dan niet te aanvaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel binnen deze termijn aanvaardt, wordt ter zake van aanspraken op vergoeding onder de polis die door verzekeraar na de ontvangst van de kennisgeving tot risicowijziging en gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de aldus overeengekomen voorwaarden.

Indien verzekeringnemer het voorstel afwijst of daarop binnen deze termijn niet antwoordt, wordt ter zake van

aanspraken op vergoeding onder de polis die door verzekeraar daarna gedurende de contractduur van de verzekering zijn ontvangen, dekking verleend op basis van de reeds geldende voorwaarden, indien en voorzover verzekerde aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met de bedoelde wijziging van het risico.

Heeft verzekeraar zich het recht voorbehouden de verzekering alsnog op te zeggen indien verzekeringnemer haar voorstel afwijst of daarop binnen de gestelde termijn niet antwoordt, dan eindigt de dekking 30 dagen nadat verzekeraar het bericht van opzegging per aangetekende brief heeft verzonden.

7.1.3 Gevolgen van niet melden risicowijziging

Blijft een kennisgeving van de wijziging van het risico achterwege, dan vervalt elke aanspraak op vergoeding onder de polis, tenzij verzekerde aantoont dat de geleden schade op geen enkele wijze verband houdt met deze wijziging.

Zodra verzekeraar alsnog met de wijziging van het risico bekend wordt, heeft hij het recht de verzekering met onmiddellijke ingang op te zeggen. In dat geval restitueert verzekeraar premie over de nog resterende looptijd van de verzekering.

Hoofdstuk 8 Einde van de verzekering

Artikel 8.1 Einde van de verzekering

8.1.1 De verzekering eindigt:

a. door opzegging door verzekeringnemer tegen het einde van de op het polisblad genoemde geldigheidsduur, mits de opzegging schriftelijk geschiedt, een termijn van tenminste twee maanden in acht wordt genomen en de opzegging niet vóór genoemde einddatum wordt herroepen;

b. door opzegging door de verzekeraar tegen de premievervaldag, mits de opzegging schriftelijk geschiedt en daarbij een termijn van tenminste twee maanden in acht wordt genomen;

c. indien verzekeringnemer de aanpassing van de verzekering aan nieuwe tarieven en/of voorwaarden overeenkomstig de regeling zoals genoemd in Hoofdstuk Herziening van tarieven en/of voorwaarden weigert;

d. bij beëindiging van de activiteiten van verzekeringnemer;

e. indien verzekerde de in artikel Inspectierecht van Hoofdstuk Aanvullende polisbepalingen omschreven medewerking niet verleent binnen veertien dagen nadat hij daartoe schriftelijk is aangemaand, of indien verzekerde de in artikel Verplichte maatregelen van Hoofdstuk Aanvullende polisbepalingen bedoelde maatregelen niet heeft getroffen binnen de door verzekeraar gestelde termijn. In dat geval restitueert verzekeraar de premie over de nog niet verstreken verzekeringstermijn.

f. indien verzekerde de opdracht tot sanering niet binnen de gestelde termijn heeft gegeven en verzekeraar de polis schriftelijk opzegt. Verzekeraar kan de verzekering eveneens schriftelijk opzeggen:

g. binnen 30 dagen nadat hij een uitkering krachtens deze verzekering heeft gedaan, dan wel een aanspraak daarop heeft afgewezen;

h. binnen 30 dagen na ontvangst van de melding van een verzekerd gevaar dat zich heeft verwezenlijkt en die voor hem kan leiden tot een verplichting tot uitkering;

i. binnen 30 dagen nadat hij vernomen heeft dat een verzekerde bij schade opzettelijk een verkeerde voorstelling van zaken heeft gegeven of een onware opgave heeft gedaan;

j. indien verzekeringnemer drie maanden na de premievervaldag de premie, kosten of assurantiebelasting nog niet heeft betaald. De verzekering eindigt in deze gevallen op de datum die in de opzeggingsbrief wordt genoemd. Verzekeraar zal in deze gevallen een opzegtermijn in acht nemen van ten minste 30 dagen.

8.1.2 Dekking na het einde van de verzekering

Na het einde van de verzekering blijft de dekking uitsluitend van kracht voor verontreiniging en zaakschade die zich manifesteren binnen een periode van één jaar na dat einde, maar waarvan de oorzaak is gelegen binnen de looptijd van de verzekering.

Hoofdstuk 9 Aanvullende polisbepalingen

Artikel 9.1 Persoonsgegevens

9.1.1 Verwerking persoonsgegevens bij aanvraag / wijziging

Bij de aanvraag van de verzekering en bij wijziging daarvan worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door verzekeraar verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten en marketingactiviteiten, ter voorkoming en bestrijding van fraude jegens financiële instellingen, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen.

9.1.2 Verwerking persoonsgegevens bij schade

Bij de melding van een gebeurtenis worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door verzekeraar verwerkt ten behoeve van het uitvoeren van de verzekeringsovereenkomst.

9.1.3 Verstrekking persoonsgegevens aan derden

De persoonsgegevens die zijn gevraagd bij de aanvraag van de verzekering, bij wijziging daarvan en bij de melding van een gebeurtenis kunnen door verzekeraar worden verstrekt aan derden die betrokken zijn bij de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten, zoals hulpverleners, experts en herstelbedrijven.

Artikel 9.2 Toepasselijk recht

Op deze verzekering is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 9.3 Klachten

Wanneer verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde een klacht heeft over de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst, kan hij deze schriftelijk indienen bij de directie van verzekeraar. Indien hij daaraan niet de voorkeur geeft of dit uiteindelijk niet tot een bevredigende oplossing leidt, kan hij de klacht indienen bij het Klachteninstituut Verzekeringen, Postbus 93560, 2509

AN Den Haag. In dit instituut zijn alle klachteninstanties op het gebied van verzekeringen verenigd. De daar werkende Ombudsmannen proberen klachten door bemiddeling op te lossen. Daarnaast is er de Raad van Toezicht Verzekeringen die toetst of verzekeraar de naam van de verzekeringsbedrijfstaking heeft geschaad. Wie geen gebruik wil maken van de klachtenbehandelingsmogelijkheden binnen de bedrijfstaking, of de behandeling door het klachteninstituut niet bevredigend vindt, kan het geschil voorleggen aan de rechter.

Artikel 9.4 Risico-inspectie

9.4.1 Inspectierecht

Verzekeraar heeft het recht om de op het polisblad vermelde locatie(s) te allen tijde te inspecteren of te doen inspecteren.

Verzekerde is verplicht daarbij alle medewerking te verlenen, die in het kader van een beoordeling van het verzekerde risico redelijkerwijs geboden is.

9.4.2 Verplichte maatregelen

Verzekeraar kan na bovengenoemde inspectie verzekerde verplichten binnen een bepaalde termijn maatregelen te treffen die hij met het oog op de dekking van het verzekerd risico geboden acht.

Hoofdstuk 10 Terrorisme

De Clausule terrorismedekking is door het Verbond van Verzekeraars in Nederland ontwikkeld en geadviseerd, en geldt voor nagenoeg alle soorten sommen- en schadeverzekeringen. Gezien de verwevenheid van deze clausule met de dekking die de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. biedt, is de tekst van deze clausule integraal in depolisvoorwaarden opgenomen.